

สรุปประเด็นสำคัญในการเข้าร่วมอบรมกุมารเวชศาสตร์โรคติดเชื้อสัณจร ครั้งที่ 3/2563

วันที่ 30-31 มกราคม 2563

ณ โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

ผู้สรุป อ.ณัฐติพร อ้นด้วง

ผู้เข้าร่วมประชุม อ.พงศ์พัชรา พรหมเผ่า และ อ.พินทอง ปินใจ

1. Practical antibiotic use respiratory tract infections ข้อบ่งชี้ในการให้ยาฆ่าเชื้อ ในโรคหุ้ชั้นกลางอักเสบ

- อายุน้อยกว่า 2 ปี: ทุกราย ยกเว้น มีอาการข้างเดียว หรือ อาการไม่รุนแรง
- อายุ 2 ปีขึ้นไป มีอาการรุนแรง ได้แก่
 - 1) มีไข้ >39 องศาเซลเซียส
 - 2) มีอาการปวดหนานกว่า 48 ชั่วโมง, มีอาการปวดมาก (severe pain)
 - 3) มีน้ำไหลจากหู (otorrhea)
 - 4) ไม่สามารถมาตรวจติดตามการรักษาได้

ยาปฏิชีวนะที่ใช้

-Amoxicillin 40-50 หรือ 80-90 มก./กก./วัน (หรือ amoxicillin/clavulanate หากมีข้อบ่งชี้) -ประเมินอาการที่ 72 ชั่วโมงหลังการรักษา ถ้าไม่ดีขึ้น ปรับยาเป็น amoxicillin/clavulanate, cefdinir, ceftriaxone

ระยะเวลา

อายุ <2 ปี หรืออาการรุนแรง ให้นาน 10 วัน อายุ 2-5 ปี ให้นาน 7 วัน อายุ >6 ปี ให้นาน 5-7 วัน

ขนาดยา

Amoxicillin*Thai guideline

- 40-50 mg/kg/day
- 80-90 mg/kg/day

Amoxicillin/clavulanate**US guideline

- 40-50 mg/kg/day of amoxicillin
- 80-90 mg/kg/day of amoxicillin

Antibiotic smart use in acute diarrhea Pthaigastro Guideline 2019

ท้องร่วงเฉียบพลัน หมายถึง ภาวะที่มีการถ่ายอุจจาระเหลวมากขึ้นจำนวน > 3 ครั้งต่อ วันมาไม่เกิน 7 วัน •

ท้องร่วงเกิน 14 วันจัด เป็นท้องร่วงเรื้อรัง (persistent or chronic diarrhea)

RDU Hospital Manual 2015

Acute Diarrhea (AD) หมายถึง ภาวะที่มีอุจจาระเหลวกว่าปกติอย่างน้อย 3 ครั้งต่อวัน หรือถ่ายอุจจาระเป็นน้ำ อย่างน้อย 1 ครั้ง โดยมีอาการไม่นานกว่า 2 สัปดาห์

AD ส่วนใหญ่เกิดจากเชื้อไวรัส จะหาย ได้เอง และมักไม่มีภาวะแทรกซ้อน ที่รุนแรง ดังนั้น จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องให้ยาปฏิชีวนะ (AI,++)

•การใช้ยาปฏิชีวนะเป็นประจำในผู้ป่วยเด็กโรคหัด

แนวปฏิบัติในการให้ยาปฏิชีวนะสำหรับโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันขอโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

- ไม่จ่ายยาปฏิชีวนะให้ผู้ป่วยที่นึกถึงจากเชื้อไวรัส หรือ อาหารเป็นพิษ

หลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้ยาปฏิชีวนะในโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันมีข้อบ่งชี้เพียง 2 กรณี ดังนี้

1. อุจจาระร่วงชนิดรุนแรง (Invasive) เชื้อรุกรุกเข้าไปในเยื่อบุลำไส้และ/หรือสร้าง cytotoxin คือมีอาการไข้ 38 เซลเซียส ขึ้นไปและถ่ายอุจจาระมีเลือดปนเห็นได้ด้วยตาเปล่า หรือตรวจอุจจาระพบเม็ดเลือดแดง (RBC) และ/หรือ เม็ดเลือดขาว (WBC)
2. ผู้ป่วยอุจจาระร่วงเฉียบพลันทุกรายที่มีความเสี่ยงที่จะเกิดการติดเชื้อเข้าสู่กระแสโลหิต (bacteremia) ได้แก่ผู้ป่วยที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง หรือมีภาวะทุพโภชนาการและผู้ป่วยที่มีอาการหนัก คือ มี toxic appearance เช่น ซึมมาก หรือกระสับกระส่าย แม้จะให้สารน้ำทดแทนและแก้ไขภาวะเกลือแร่ที่ผิดปกติในเบื้องต้นแล้วซึ่งอาการเหล่านี้แสดงถึงการติดเชื้อแบคทีเรียที่ร้ายแรงในกระแสโลหิต

ชนิดและขนาดของยาปฏิชีวนะ

- ในกรณีที่มีอาการอุจจาระร่วงเฉียบพลันแต่ไม่มีความเสี่ยงหรือไม่ถึงถึงภาวะ septicemia ให้ Norfloxacin รับประทาน ขนาด 15-20 มิลลิกรัม/กก./วัน แบ่งรับประทานวันละ 2 ครั้ง ขณะท้องว่าง ระยะเวลา 3-5 วัน
- ในผู้ป่วยอุจจาระร่วงเฉียบพลันทุกรายที่มีความเสี่ยงหรือถึงภาวะ septicemia แนะนำให้ยาปฏิชีวนะ แบบ ฉีด ได้แก่ ceftriaxone 50-75 มิลลิกรัม/กก./วัน เป็นระยะเวลาโดยทั่วไปคือ 5 วัน ทั้งนี้ระยะเวลาให้ขึ้น กับ ภูมิคุ้มกันของผู้ป่วย การตอบสนองต่อการรักษา เชื้อก่อโรคจากการเพาะเชื้อจากอุจจาระ หรือ ผลเพาะเชื้อ ใน โลหิต เช่น salmonella ให้ 10 วัน (bacteremia) หรือ septicemia (B2, --)

การให้ HBIG ในทารกแรกเกิด

HBeAg บวก สัมพันธ์ กับปริมาณ HBV DNA > 200,000 IU/mL มีความเสี่ยงสูงที่ทารกจะได้รับการถ่ายทอด เชื้อตับอักเสบบี ควรให้ HBV โดยเร็วที่สุดหลังคลอด + HBIG ภายใน 7 วันหลังคลอด

การดูแลทารก กรณีมารดาเป็นผู้ติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี

1. หลังคลอดให้ฉีด HBIG ทันที และให้วัคซีน HB เข็ม 1 เข็มทันที
2. ให้วัคซีน HB เมื่ออายุ 1 เดือน และ DTP-HB เมื่ออายุ 2,4,6 เดือน (ให้นมแม่ตามปกติ)
3. เมื่ออายุครบ 12 เดือนให้ตรวจ HBsAg และ Anti-HBs หาก HBsAg negative ติดตามวัคซีนตามปกติ หาก HBsAg positive?) ปรึกษาต่อกับกุมารแพทย์

Corona virus 2019

เป็นโรคติดเชื้อที่แพร่จากคนสู่คน เริ่มเมื่อ 12 ธันวาคม 2562 ผู้ป่วยที่เข้าข่าย PUI (Patient under

investigation: PUI)

1. มาจากประเทศจีน
2. มีไข้มากกว่า 37.5 องศาเซลเซียสหรือมีประวัติไข้
3. มีอาการของทางเดินหายใจ เช่น ไข้ ไอ เจ็บคอ การคัดกรอง
 1. ถ้าอยากรู้ต้องการตรวจหาเชื้อต้องจ่ายเงินเอง
 2. ถ้าเข้าข่าย PUI รัฐถึงจะจ่ายค่าตรวจให้

การป้องกัน

- เชื้อที่พบ เป็น RNA virus ซึ่งการล้างมือด้วยน้ำและสบู่ หรือ alcohol สามารถจัดการเชื้อโรคได้
- ผู้สูงอายุและผู้ที่พักผ่อนน้อยมีโอกาสติดเชื้อได้มากกว่าผู้อื่นและมีโอกาสความรุนแรงของโรคจะเพิ่มขึ้นมาก
- การให้ยา steroid ในผู้ป่วย corona virus อาจทำให้อาการแย่ลง
- Droplet precaution โดยใช้ mask ธรรมดา หละ N.95 แต่ต้องใส่ให้ถูกวิธี การใส่หน้ากากอนามัยให้เอาสีเข้มออกเสมอ
- ล้างมือด้วย alcohol gel
- งดหรือลดการเดินทางที่ไม่จำเป็น
- ควรเลิกบริโภคสัตว์ป่า

การสัมผัส แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ต้อง confirm case ก่อน

การติดต่อ droplet ต้องดู 2 แฉกหน้าหลังกรณีโดยสารเครื่องบิน Airbone ทั้งลำ (รถทัวร์/เครื่องบิน)

1. เสี่ยงสูง ติดตาม case เพื่อ swab ดูเชื้อ ถึงหาสัมผัส
2. เสี่ยงต่ำ